

На данашњи дан 1856. године у Смиљану рођен је Никола Тесла, један од најпознатијих српских и светских проналазача и научника у области физике, електротехнике и радиотехнике.

Најзначајнији Теслини проналасци су полифазни систем, обртно магнетско поље, асинхрони мотор, синхрони мотор и Теслин трансформатор. Такође, открио је један од начина за генерисање високофреквентне струје, дао је значајан допринос у преносу и модулацији радио-сигнала, а остали су запажени и његови радови у области рендгенских зрака.

Његов систем наизменичних струја је омогућио знатно лакши и ефикаснији пренос електричне енергије на даљину. Био је кључни човек на изградњи прве хидроцентрале на Нијагариним водопадима.

Први је Србин који је номинован за Нобелову награду, 1937. године.

Умро је у својој 87. години, сиромашан и заборављен.

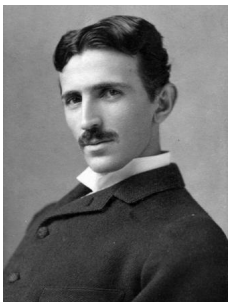
Једини је Србин по коме је названа једна међународна јединица мере, јединица мере за густину магнетног флукса, тесла.

Никола Тесла је аутор више од 700 патената, регистрованих у 25 земаља, од чега у области електротехнике 112.

(Википедија)

На данашњи дан рођен српски геније који је изменио свет

Светски познати научник и проналазач српског порекла Никола Тесла, један од највећих умова у историји, рођен је на данашњи дан 1856. године у Смиљану, у тадашњој Хабсбуршкој монархији, заправо данашњој Хрватској, као син сеоског православног свештеника.

Иако је студирао електротехнику, никада је није завршио, међутим његовим изумима у много чему постављен је правац научно-техничког развоја човечанства у 20. веку.

Насупрот свим великим ауторитетима његовог времена, Тесла је инстистирао на претварању наизменичне струје у једносмерну. Овај научник је највише допринео науци и технолошком прогресу света као проналазач обртног магнетног поља, индукционог мотора, полифазне наизменичне струје, генератора и комплетног система производње и дистрибуције електричне енергије.

Чувени проналазач је конструисао и генератор струја високе фреквенције и напона, данас познат као "Теслин трансформатор", трансформатор без језгра, Теслину завојницу, или Теслин калем.

Средином 1882. године одлази у Париз, а 1883. године из Париза прелази у Стразбур где је направио први прототип индукционог мотора.

Године 1884. одлази у Сједињене Америчке Државе, где остаје до смрти.

Почиње да ради у Едисоновој компанији, коју напушта већ 1885. године и оснива сопствену компанију - "Tesla Arc & Light Co." Почиње да прави прве моторе и генераторе наизменичних полифазних струја.

Од 1887. до 1890. године пријављује своје најпознатије патенте из области полифазних наизменичних струја, генераторе и моторе. Проналаске јавно приказује у Америчком институту електроинжењера. Одмах потом Компанија Вестингхаус откупљује првих седам Теслиних патената из области полифазних струја.

У Питсбургу (1888-1889) са инжењерима Компаније Вестингхаус ради на практичној реализацији својих патената. Током овог периода урађене су припреме за реализацију прве централе на Нијагариним водопадима по Теслином систему.

Споменик Николи Тесли на Нијагариним водопадима у Канади

Централа је комерцијално отворена 15. новембра 1896. године пуштањем струје до града Бафала и била је уврћена у једно од светских чуда тога доба.

Следећу велику област његових истраживања чине наизменичне струје високих фреквенција и њихово дејство.

Тесла је 1893. године својим системом четири кола у резонанци показао да су антена, уземљење и резонанца три елемента која мора да поседује сваки предајник и пријемник за бежичну телеграфију, чиме је утро пут открићу модерног радија.

Један је од првих научника на америчком континенту који је добио рендгенске снимке шаке, лобање, колена и лакта. Први је истраживач који је указао на веома штетно дејство рендгенских зрака на организам при сувише дугом излагању зрачењу.

Пионер је и радио-технике, бежичне телеграфије, радара. Без изума Тесле, једног од најпознатијих научника света, савремена цивилизација имала би потпуно другачији изглед.

По њему је једна јединица међународног "СИ" система добила назив - мера за магнетну индукцију "тесла".

Овај свет напустио је у жеку Другог светског рата на самом почетку 1943. године. Сахрањен је 12. јануара на њујоршком гробљу, после опела служеног у српској катедралној (саборној) цркви светог Јована Богослова на Менхетну.

(Блиц)

Данас је петак, 10. јул. До краја године има 174 дана.

Остали догађаји:

138 - Умро је римски цар Публије Елије Хадријан, који је по доласку на престо 117. увидео да Римско царство слаби и одрекао се освајања, утврдивши границе у Германији, као и у Британији. На северној граници провинције Британије, између залива Клит и Форт, подигао је тзв. Хадријанов бедем, који је требало да штити од упада Пикта и Шкота (келтских староседелаца). Подигао је више градова, од којих је најважнији Хадријанов град у Тракији - Хадријанополис (данас Једрене у Турској). Био је велики поштовалац грчке културе и покровитељ уметности, писао је стихове, вајао и сликао.

1509 - Рођен је швајцарски верски реформатор француског порекла Жан Калвин, оснивач протестантске хришћанске заједнице - по њему назване Калвинисти, једне од најважнијих у оквиру антиримокатоличке реформације. Од римокатоличких прогона склонио се у Женеву и ту је основао прву протестантско-калвинску верску заједницу, а најважније верске идеје изложио је 1536. у делу "Установе хришћанске вере". Калвинов приступ био је много искључивији него Лутеров и уопште његови следбеници важали су за ванредно строге и према себи и према другима. Почетком деветнаестог века образована је Евангелистичка заједница, у оквиру које и данас постоје Аугзбуршки (лутерански) и Хелветски (калвинистички) део.

1559 - Умро је француски краљ Анри II, отац тројице краљева - Франсоа II, Шарл IX и Анри III. Током владавине од 1547. као изразити римокатолик, уз потпору супруге Катарине де Медичи, отпочео је систематско прогањање Хугенота (француских Калвиниста), што је 1562. изазвало верске ратове који су 36 година потресали Француску.

1584 - Убијен је холандски државник Виљем I "Ћутљиви" од Оранжа, од 1579. први државни поглавар протестантске републике Уједињених Провинција Низоземске. У борби против Шпаније био је заповедник холандске револуционарне војске, пошто је до 1581. Холандија била шпански посед. Сукоб је имао изразиту верску димензију пошто је строго католичка Шпанија свим средствима гушила холандски протестантизам. Тек 1648. Шпанија је признала суверенитет Холандије. Виљема I убио је Балтазар Жерар, према налогу шпанског краља Фелипеа II.

1774 - После шестогодишњег рата између Русије и Османског царства склопљен је Кучук-канарцијски мир којим је Русији признато право да штити хришћане и њихове установе у Турској, да има дипломатске представнике при Порти (турска влада) и да отвара трговинске конзулате у турским градовима. Русија је добила и тврђаву Кинбурн на ушћу Дњепра у Црно море, Керч и Кеникале на Криму и слободну пловидбу трговачких бродова Дунавом и Црним морем.

1830 - Рођен је француски сликар и графичар Камил Писаро, један од главних представника импресионизма. Сликао је једноставне пејзаже, мртве природе и фигуре, опробао се и у графичким техникама, посебно у бакрорезу. Знатно је утицао на неевропско сликарство.

1834 - Рођен је чешки писац Јан Неруда, који је одиграо важну улогу у формирању чешког реализма и борби против малодушности сународника подлеглих немачкој култури. Био је то период када су немачка култура и језик толико преовлађивали у Чешкој да су готово сви градови имали потпуно немачки карактер. Дела: збирке приповедака "Малоостранске приповетке", "Арабеска", "Железнички радници", збирке песама "Прости мотиви", "Космичке песме", "Баладе и романсе", "Песме на велики петак", есеји "Чешко друштво", "Литература, позориште, ликовна уметност и музика", "Штетни правци", "Модерни човек и уметност".

1842 - Рођен је српски политичар и правник Глигорије-Гига Гершић, професор Велике школе у Београду, члан Српске краљевске академије. Један је од оснивача Народне Радикалне странке, у чијим је владама три пута био министар правде. Био је плодан правни писац, нарочито из међународног јавног права. Дела: "Енциклопедија права", "Систем римског приватног права", "Природа државине", "Данашње ратно право", "Данашње дипломатско и конзуларно право", "Међународно-правни биланс у послератној балканској кризи".

1851 - Умро је француски сликар Луј Зак Манде Дагер, проналазач "Дагеротипије". Његов проналазак омогућио је израду првих типова фотографија.

1871 - Рођен је француски писац Марсел Пруст, аутор дела бескрајно сложене и танане конструкције. Извршио је огроман утицај на европски роман 20. века. Дела: циклус романа "У трагању за изгубљеним временом" ("У Свановом крају", "У сенци девојака у цвету", "Око Герматових", "Содома и Гомора", "Заточеница", "Нестала Албертина", "Нађено време"), роман "Жан Сантеј", полемички спис "Против Сент Бева".

1895 - Рођен је немачки композитор Карл Орф, аутор сценске кантате "Кармина Бурана". Написао је "Музика за децу" намењену музичком образовању деце, а као предложак за сценска дела ("Цатулли Цармина", "Антигона", "Трионфо ди Афродите")

углавном је користио античке и средњовековне изворе.

1926 - Рођен је српски глумац Павле Вуисић. Орсон Велс га је описао као: "вулкан глуме, живота и снаге". Већ у првом филму "Чудотворни мач" Војислава Нановића 1950. наметнуо се необично снажном глумачком личношћу, која је потом обележила више од 100 филмова и мноштво ТВ серија и драма, попут култне "Шешир господина Вујића". Филмови: "Ко то тамо пева", "Сећаш ли се Доли Бел?", "Маратонци трче почасни круг", "Хајка", "Кампо Мамула", "Дим", "Мачак под шлемом", "Парче плавог неба", "Жеђ", "Хороскоп", "Инспектор", "Сам", "Погон Б", "Кад чујеш звона", "Догађај", "Коњух планином".

1940 - Нападом најмање 70 немачких бомбардера на циљеве у јужном Велсу, у Другом светском рату почела је битка за Британију.

1943 - Британска Осма и америчка Седма армија почеле су у Другом светском рату десант на Сицилију, први успешан напад западних савезника на европском тлу. Сицилија је ослобођена половином августа 1943. што је убрзало слом фашистичког режима Бенита Мусолинија. Успешно искрцавање на Сицилију битно је помогла сицилијанска Мафија, на тај начин су поједини шефови мафије у САД купили повољнији третман или чак слободу. Разлог лежи у чињеници да је Мафија била онемогуђена да делује под фашизмом, најбруталнијим методама.

1962 - Из Кејп Каневерала лансиран је амерички телекомуникациони сателит "Телстар", који је омогућио пренос ТВ програма преко Атлантског океана.

1973 - Бахамска острва су стекла независност у оквиру Британског комонвелта, после 190 година британске колонијалне владавине.

1991 - Борис Јељцин је преузео дужност председника Русије као први шеф те државе који је то постао захваљујући победи на изборима. Русија је пре тога имала период парламентаризма једино у доба царске Русије, после 1905.

1992 - Бившег панамског диктатора Мануела Норијегу - који је био штићеник САД док није угрозио америчке интересе - суд у САД је осудио на 40 година робије, под оптужбом да је дозволио коришћење Панаме за шверц дроге.

1995 - Вођу бурманске опозиције и добитницу Нобелове награде за мир Аунг Сан Су Ћи војна хунта Бурме је ослободила из кућног притвора, шест година пошто јој је ограничила слободу кретања.

1997 - Припадници елитне британске јединице у саставу Снага за стабилизацију (Сфор) у Босни и Херцеговини убили су поред једног језера код Бања Луке бившег шефа полиције у Приједору Симу Дрљачу, којег је Међународни суд у Хагу ставио на тајну листу оптужених за ратне злочине.

2000 - У Манили је погинуло најмање 216 људи кад се брдо смећа, највећа депонија у главном граду Филипина, покренуто јаком кишом, обрушило на сиротињско насеље учерица названо "Обећана земља".

2003 - Умро је физиолог Радослав Анђус, редовни члан Српске академије наука и уметности. Био је ауторитет у области физиологије у међународним оквирима. Бавио се истраживачким радом у Паризу, Лондону, Филадельфији.

2006 - Путнички авион компаније "Пакистан интернешенел ерлајнс" срушио се у близини града Мултана у централном Пакистану, при чему је погинуло свих 45 путника и чланова посаде. Авион се срушио неколико минута по полетању из Мултана, а ишао је за Лахоре и престоницу Исламабад.

2006 - Погинуо је чеченски терориста Шамил Басајев. Он и низ других терориста убијени су, од стране руских снага безбедности, у операцији у Ингушетији док су припремали терористичке акте у тој кавкаској области. Русија сматра Басајева одговорним за низ терористичких аката у којима је погинуло више стотина људи, између осталог и за напад на школу у Беслану, позориште "Норд-ост", отмице авиона, експлозије у стамбеним зградама, заузимање болнице у Буђановску, несрећу на метро станици "Рижскаја".

2006 - Пољски председник Лех Качињски именован је свог брата близанца Јарослава Качињског за председника владе, у питању је јединствен случај у историји демократских друштава.

2007 - Умро је српски синеаста Драгољуб Ивков. Од 1951. аматерски се бавио филмом, с велим успехом. Архитекта по образовању, Ивков је професионално радио од 1960. као филмски архитекта. Потписао је сценографију у више од 30 домаћих остварења и копродукција, у делима Жике Павловића, Душана Макавејева, Кокана Ракоњца, Марка Бабца, Александра Петковића. У Пули је 1967. добио главну награду за сценографију Павловићевог филма "Буђење пацова" а 1976. Златну арену за "Чувар плаже у зимском периоду" Горана Паскаљевића.

(Танјуг)